

I POSIEDZENIE KOMITETU MONITORUJĄCEGO
PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020
25 marca 2015 r.

1. Otwarcie I posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 (KM POLiŚ 2014-2020) oraz przyjęcie agendy.

Pan Waldemar Sługocki, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju (MliR), otworzył I posiedzenie KM POLiŚ. Przywitał wszystkich uczestników, zaznaczył, że posiedzenie poświęcone jest przede wszystkim zaprezentowaniu głównych założeń Regulaminu KM POLiŚ, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POLiŚ 2014-2020) oraz Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych POLiŚ 2014-2020 (SzOOP) a także omówieniu i przyjęciu kryteriów wyboru projektów w ramach POLiŚ 2014-2020. Podkreślił, że zainteresowanie Programem jest duże ze względu na wysokość alokacji, wielosektorowość Programu i dużą grupę potencjalnych beneficjentów.

Pan Nicola de Michelis, Dyrektor, KE, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, wyraził zadowolenie, że może uczestniczyć w I posiedzeniu KM POLiŚ 2014-2020, największego Programu w perspektywie finansowej 2014-2020 w Europie. Odnosząc się do wielkości alokacji przyznanej dla Programu, zaznaczył, że jest ona porównywalna do wartości środków przeznaczonych dla Hiszpanii w ramach całej perspektywy finansowej. Alokację POLiŚ 2014-2020 porównał również do alokacji przeznaczonej dla 13 państw członkowskich. Zauważył również, że alokacja Programu jest 10 razy większa od alokacji przeznaczonej dla Słowenii. Podkreślił, że duże pieniądze wiążą się z dużą odpowiedzialnością. Zaznaczył, że wszystkie kraje będą obserwować, jak Polska radzi sobie z wdrażaniem tak ogromnego Programu aby zweryfikować, czy Program jest właściwie realizowany. Powiedział, że aby właściwie wdrażać Program istotne są następujące kwestie: cele Programu, efektywność, kryteria wyboru projektów oraz rola KM POLiŚ 2014-2020.

Zwrócił uwagę na ogromną rolę wskaźników i osiąganie ich wartości docelowych. Zauważył, że często kwestia wskaźników jest postrzegana jako informacja o charakterze technicznym przeznaczona dla specjalistów ze statystyki czy ekonometrii, jednak wskaźniki są bardzo istotne, gdyż wskazują na rzeczywiste efekty realizacji Programu. Podkreślił również, że będą one stanowiły temat do wielu dyskusji w latach późniejszych, kiedy trzeba będzie pokazać, co udało się wykonać. Przypomniał, że bardzo trudno było w roku 2007, 2008 i 2009 bronić założeń polityki spójności i dlatego w tej perspektywie położony jest większy nacisk na efekty osiągane dzięki Programowi. Zaznaczył, że kwestia realizacji celów powinna być na bieżąco weryfikowana, po to aby sprawdzić, czy działania zmierzają do realizacji celów Programu i w jakim stopniu cele te zostały już osiągnięte.

Odnosząc się do kryteriów wyboru projektów, podkreślił ich istotę i zaznaczył, że to one będą decydować o udzieleniu wsparcia dla poszczególnych projektów, które z kolei będą się przyczyniać do osiągnięcia celów Programu. To właśnie kryteria wyboru projektów będą determinować efektywność Programu w najbliższych latach. Zauważył, że często zdarza się, że realizowane są projekty bardzo istotne dla lokalnej społeczności, które nie mają dużego znaczenia w skali kraju jak i Europy. Podkreślił, że właśnie tego rodzaju projekty są wykorzystywane przez przeciwników polityki spójności podczas debat o polityce spójności. Realizowane projekty powinny być istotne z europejskiego punktu widzenia, w przeciwnym przypadku będą one przedmiotem krytyki. To są główne powody, dla których należy być bardzo ostrożnym podczas ustalania kryteriów wyboru projektów, tak aby stworzyć odpowiedni system wyboru projektów, który umożliwi realizowanie właściwych projektów.

Odnosząc się do roli Komitetu Monitorującego podkreślił, że sukces Programu zależy od ciągłego monitorowania i weryfikacji, czy podejmowane działania zmierzają do osiągnięcia postawionych celów. Zachęcał do konstruktywnej aktywności podczas prac Komitetu Monitorującego. Podkreślił, że przedstawiciele KE będą czujnie przyglądać się realizacji Programu. Przypomniał też, że w perspektywie 2014 – 2020 KE ma rolę doradczą, a przedstawiciele KE będą starali się ją wypełniać tak dobrze, jak to będzie możliwe. Zwrócił uwagę na istotę dobrej współpracy i poprosił, aby wszystkie dokumenty były przekazywane w terminie umożliwiającym przekazanie konstruktywnych uwag, po to by Komitet Monitorujący mógł sprawnie działać.

Przewodniczący Komitetu podziękował za opinie i przedstawienie porównań dotyczących alokacji Programu. Podkreślił jednocześnie, że mamy świadomość wielkości środków, które zostały przeznaczone na realizację Programu i przypomniał, że Polska ma już doświadczenia z perspektywy 2007-2013, w ramach której realizowany jest największy Program – POLiŚ 2007-2013. Zapewnił, że dotychczasowe doświadczenia sięgające już perspektywy 2004-2006 będą wykorzystane we wdrażaniu Programu. Podkreślił też, że osoby, które uczestniczą w pracach Komitetu mają ogromne doświadczenie, co będzie również bardzo pomocne we wdrażaniu Programu.

Odnosząc się do porządku obrad poprosił o jego zmianę i zdjął z agendy kryteria wyboru projektów ramach działań 3.1, 4.1, 5.1, 8.1 oraz 9.1. Wyjaśnił, że w związku z bardzo późnym wpłynięciem uwag nie było możliwości ich przeanalizowania. Poinformował również, że w maju zostanie zorganizowane kolejne posiedzenie KM POLiŚ 2014-2020, podczas którego będą one omówione.

Zaproponowany zmieniony porządek obrad został przyjęty.

2. Informacja na temat ustanowienia KM POLiŚ 2014-2020 oraz przedstawienie głównych założeń regulaminu KM POLiŚ 2014-2020.

Pani Małgorzata Wierzbicka, Dyrektor Departamentu Programów Infrastrukturalnych w MliR, przedstawiła informacje na temat ustanowienia KM POLiŚ 2014-2020 oraz omówiła główne założenia regulaminu KM POLiŚ.

Poinformowała, że Komitet Monitorujący został ustanowiony na mocy *Zarządzenia nr 16 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 4 marca 2015 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*. Odnosząc się do składu KM POLiŚ 2014-2020 poinformowała, że w pracach KM POLiŚ 2014-2020 uczestniczy 40 Członków, są to przedstawiciele strony rządowej – 19 Członków, przedstawiciele strony samorządowej – 6 Członków, a przedstawiciele partnerów stanowią 37,5% składu Komitetu. W pracach KM POLiŚ 2014-2020 uczestniczą również Obserwatorzy oraz Przedstawiciele KE, którzy pełnią funkcję doradcą. Przedstawiła również główne zadania KM POLiŚ 2014-2020. Podkreśliła, że regulamin jest podstawowym dokumentem określającym zasady funkcjonowania KM POLiŚ 2014-2020 oraz prawa i obowiązki uczestników wynikające z pełnionej funkcji w Komitecie. Przypomniała, że Członkowie i ich Zastępcy oraz Obserwatorzy KM zobligowani są do podpisania oświadczenia i deklaracji, będącej załącznikiem do regulaminu KM POLiŚ.

Odnosząc się do zasad uczestnictwa w pracach KM poinformowała, że Członkowie KM POLiŚ lub ich Zastępcy uczestniczą osobiście w pracach KM POLiŚ 2014-2020, a podczas głosowania każdy członek dysponuje jednym głosem. Jeśli Członek KM nie może uczestniczyć w posiedzeniu KM, jest zobowiązany poinformować swojego zastępcę o konieczności uczestnictwa w posiedzeniu. W takim przypadku Zastępca Członka KM bierze udział w posiedzeniu KM POLiŚ 2014-2020 z prawem do głosowania. W przypadku gdy w posiedzeniu KM POLiŚ 2014-2020 nie mogą uczestniczyć Członek KM POLiŚ ani jego zastępca, wówczas dana instytucja/organizacja informuje o tym fakcie Przewodniczącego KM POLiŚ 2014-2020.

Odnosząc się do organizacji prac KM POLiŚ 2014-2020 poinformowała, że posiedzenia będą zwoływane nie rzadziej niż raz do roku. Poinformowała, że minimalny termin na przekazywanie informacji na temat dat i miejsc planowanych spotkań oraz porządku obrad to 15 dni roboczych przed terminem posiedzenia. Natomiast dokumenty będące przedmiotem obrad będą rozsyłane nie później niż 10 dni roboczych przed posiedzeniem KM POLiŚ. Decyzje KM POLiŚ podejmowane są w formie uchwał, zwykłą większością głosów, pod warunkiem że w głosowaniu weźmie udział co najmniej 1/3 liczby osób uprawnionych do głosowania. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego KM POLiŚ lub jego Zastępcy. W szczególnie uzasadnionych sytuacjach możliwe jest podejmowanie uchwał w trybie obiegowym – procedury pisemne. Poinformowała, że z każdego posiedzenia sporządzany jest protokół w terminie do 21 dni roboczych od dnia posiedzenia. Uwagi do protokołu mogą być zgłaszane w terminie 10 dni roboczych od dnia jego wystania.

Przypomniała również, że regulamin KM POLiŚ 2014-2020 określa zasady finansowania funkcjonowania KM POLiŚ 2014-2020 ze środków pomocy technicznej POLiŚ 2014-2020, w tym również reguluje kwestie związane z refundacją kosztów dojazdu na posiedzenie jak również kwestie związane ze szkoleniami dla członków KM POLiŚ 2014-2020 i ekspertami.

Przedmiotowa prezentacja stanowi **załącznik nr 1** do niniejszego protokołu.

Pani Dyrektor odniosła się również do przekazanych w trakcie konsultacji uwag do regulaminu, wyjaśniła wątpliwości i przedstawiła stanowisko IZ POLiŚ 2014-2020.

Podkreśliła, że istotne jest, aby uwagi zgłaszane przez daną instytucję/organizację były wewnętrznie spójne i zweryfikowane.

2.1. Dyskusja dotycząca regulaminu KM POLiŚ 2014-2020

Pani Magdalena Nowicka, Przedstawicielka Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zaproponowała, żeby zmienić w §6 *Sposób podejmowania decyzji* ust. 3 zwrot „przy założeniu” na „pod warunkiem że”. Poprosiła również o doprecyzowanie terminu na głosowanie w procedurze obiegowej. Zapytała również, w jaki sposób będą zatwierdzane przez Przewodniczącego nowe punkty do agendy. Poprosiła również o doprecyzowanie kwestii związanej z formularzem uwag.

Pan Ryszard Pazdan, Przedstawiciel Związku Pracodawców Business Centre Club, poinformował, że nie ma uwag do regulaminu oraz poprosił o rozważenie utworzenia zamkniętej platformy, która ułatwi współpracę w ramach prac KM.

Pan Krzysztof Rytel, Przedstawiciel Centrum Zrównoważonego Transportu, zaproponował, aby SzOOP był zatwierdzany przez KM POLiŚ 2014-2020. Zaznaczył, że w większości regionów trwają konsultacje SzOOP. Poprosił, aby umożliwić konsultację SzOOP i formalnie ją zorganizować. Zaznaczył, że z zaproszenia przekazanego przez IZ POLiŚ 2014-2020 nie wynikało, że można nadsyłać uwagi do SzOOP. Ponadto zaproponował zmianę regulaminu w zakresie kwoty przeznaczonej na szkolenia (§10 *Finansowanie Komitetu Monitorującego* ust. 10). Zaproponował, aby była ona ustalona na cały okres programowania a nie na dany rok¹.

Przewodniczący Komitetu odnosząc się do powyższych wypowiedzi poinformował, że wprowadzone zostaną następujące zmiany w regulaminie: w §6 ust. 3 wprowadzona zostanie uwaga redakcyjna oraz doprecyzowane zostaną kwestie związane z procedurą obiegową w §7 *Procedury pisemne*.

Odnosząc się do zatwierdzania nowych punktów do agendy, wyjaśnił, że jeśli punkt będzie zatwierdzony, to zostanie on dodany do agendy, a osoba zgłaszająca propozycję dostanie informację, czy punkt zostanie włączony do porządku obrad. Odnosząc się do wątpliwości związanych z formularzem zgłaszania uwag poinformował, że zgłaszanie uwag na formularzu to dobra praktyka i zaproponował jej wykorzystanie, gdyż takie działanie ułatwi wszystkim prace. Przekazanie uwag przed posiedzeniem (w terminie wskazanym przez IZ POLiŚ 2014-2020), pozwoli na ich przeanalizowanie przez IZ POLiŚ 2014-2020 i przedstawienie stanowiska podczas KM POLiŚ 2014-2020. Odnosząc się do propozycji stworzenia platformy potwierdził, że jest to dobre rozwiązanie.

Pani Małgorzata Wierzbicka, odnosząc się do kwestii zatwierdzania SzOOP, wyjaśniła, że zgodnie z ustawą wdrożeniową SzOOP to dokument opracowywany i przyjmowany przez IZ oraz w części dotyczącej kryteriów zatwierdzany przez KM. Poinformowała, że SzOOP został przekazany do konsultacji i że można było zgłaszać do niego uwagi. W związku z tym, że nie wszyscy zainteresowani je przekazali, pani Dyrektor poinformowała o przedłużeniu terminu na zgłaszanie uwag.

Pani Julia Krzyszkowska, Przedstawicielka Fundacji WWF Polska, poprosiła, aby materiały będące przedmiotem obrad były wcześniej wysyłane.

Pani Małgorzata Wierzbicka, poinformowała, że często uwagi do przekazanych dokumentów są bardzo późno zgłaszane i nie zawsze jest możliwość ich przeanalizowania i przekazania stanowiska IZ POLiŚ 2014-2020 przed posiedzeniem.

---

¹Zgodnie z wytycznymi w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020 z dnia 21 stycznia 2015 r. Rozdział 7 pkt 8 b, w regulaminie powinna zostać określona kwota środków dostępnych co roku, czyli tak jak to jest zapisane w regulaminie KM POLiŚ.

3. Przyjęcie uchwały zatwierdzającej Regulamin KM POLiŚ 2014-2020

Uchwała została przyjęta. Uchwała 1/2015 stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

4. Przedstawienie Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 oraz projektu Szczegółowego opisu osi priorytetowych POLiŚ 2014-2020

Pan **Jarosław Orlński**, Zastępca **Dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych w MliR** zaprezentował Członkom KM zakres Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 oraz projekt Szczegółowego opisu osi priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

POLiŚ 2014-2020 analogicznie jak w perspektywie finansowej 2007-2013 jest największym programem UE związanym z polityką spójności. Program ten jest nieznacznie mniejszy niż w perspektywie 2007-2013, niemniej kwota alokacji jest porównywalna, tj. 27,41 mld euro i stanowi 32% całej alokacji środków europejskich dla Polski, tj. 85,46 mld euro. Celem głównym Programu jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. W ramach POLiŚ 2014-2020 wypierane będą inwestycje w 5 sektorach (transport, środowisko, energetyka, kultura, zdrowie) oraz działania w zakresie pomocy technicznej na rzecz POLiŚ 2014-2020. Program składa się z dziesięciu osi priorytetowych, które podzielono na działania oraz w sektorze energetyki na poddziałania.

Dodatkowo na wniosek KE przedstawiono informacje na temat finansowania projektów z wykorzystaniem instrumentów finansowych.

Pan Dyrektor zaznaczył, że w perspektywie 2007-2013 finansowanie projektów prowadzone było głównie w systemie dotacyjnym. Niemniej w perspektywie 2014-2020 należy większy nacisk położyć na wspieranie projektów za pomocą systemu innego niż system dotacyjny, czyli system tzw. instrumentów zwrotnych. W związku z powyższym już w roku 2013, przygotowując program operacyjny, zgodnie z art. 37 rozporządzenia ogólnego², wraz z Bankiem Światowym (BŚ) wykonano pierwszy element analizy finansowej pokazujący, jakie obszary w POLiŚ będą rozpatrywane pod kątem możliwości zastosowania instrumentów zwrotnych. W wyniku tej wstępnej analizy wskazano następujące obszary:

- energia odnawialna w zakresie produkcji energii (oś I., poddziałanie 1.1.1)
- efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach (oś I., działanie 1.2)
- efektywność energetyczna w budynkach mieszkalnych (tzw. głęboka modernizacja energetyczna) (oś I., poddziałanie 1.3.2)
- duże oraz średnie komunalne systemy gospodarki odpadami (wyłącznie instalacje do termicznego przekształcania odpadów) (oś II., działanie 2.2).

Wskazano, że obecnie trwa kolejny etap badania, prowadzony przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) w zakresie przygotowania szczegółowej strategii inwestycyjnej dla instrumentów finansowych (IF) w ramach POLiŚ oraz uzupełnienia wcześniejszej oceny ex-ante IF, zgodnie z wymaganiami art. 37 rozporządzenia ogólnego i z opublikowaną w maju 2014 r. przez Komisję Europejską metodologią przygotowywania oceny ex-ante IF. Zgodnie z przyjętym harmonogramem w czerwcu br. EBI przedstawi raport z przedmiotowego badania, w ramach którego prowadzone jest szczegółowe badanie rynku wspomnianych obszarów. Jeszcze w pierwszym półroczu br. powinna być znana odpowiedź na pytanie, jakie konkretne instrumenty finansowe zostaną zastosowane oraz czy we wszystkich zarekomendowanych obszarach przez BŚ będzie miało odpowiednie uzasadnienie stosowanie IF.

---

² rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006

Odniesiono się również do wspólnego listu czterech Komisarzy, rekomendującego by w perspektywie finansowej 2014-2020 większy nacisk położyć na finansowanie inwestycji w formie instrumentów finansowych. W rekomendacjach tych wskazano m.in., by IF stanowiły ok. 20% środków dedykowanych dla efektywności energetycznej oraz ok. 5% środków przeznaczonych dla inwestycji w sektorze środowiska. Niezależnie od faktu, że w POLiŚ dotacje będą stanowiły główną formę finansowania projektów (ponad 26 mld euro), to przewidziane środki na instrumenty finansowe (ponad 1 mld euro) spełniają rekomendacje Komisarzy, pod warunkiem, że analiza EBI potwierdzi rekomendacje BŚ odnośnie obszarów w ramach, których powinny być stosowane IF. W POLiŚ zaplanowano, że ok. 20% środków przeznaczonych na sektor energetyki będzie wdrażanych przy pomocy instrumentów finansowych, zaś w środowisku plan ewentualnego zastosowania inżynierii finansowej stanowi ok. 14 % środków przeznaczonych na ten sektor.

Następnie Pan Jarosław Orlński krótko omówił wszystkie osie priorytetowe POLiŚ 2014-2020 w tym cele osi, podział na działania z przeznaczoną kwotą alokacji. Dodatkowo, przy każdej osi wskazano ogólnie informacje o planowanym zakresie wsparcia, przykładach typów projektów oraz grupy potencjalnych beneficjentów.

Ponadto na wniosek KE przedstawiono informacje na temat spełnienia uwarunkowań ex-ante, które zostały określone przez KE w zał. IV projektu rozporządzenia ogólnego. Pan Jarosław Orlński pokrótce wskazał, że na etapie negocjacji POLiŚ każdy cel tematyczny był powiązany z warunkowością ex-ante. Wiele warunków musiało być spełnionych na etapie negocjacji. Podkreślił również, że w przypadku konieczności szczegółowego omówienia warunkowości ex-ante może być zorganizowane posiedzenie KM dedykowane temu tematowi.

Pan Dyrektor Jarosław Orlński wskazał cele tematyczne, dla których spełniona została warunkowość ex-ante:

- CT 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach - warunek osiągnięty, ostatnim elementem jest przyjęte Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej (Dz.U. z 2015 poz. 376, wejście w życie 18.04.2015). Niezbędne jest jeszcze potwierdzenie przez KE spełnienia warunkowości ex-ante dla CT 4;
- CT 5 Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem- warunek spełniony poprzez przyjęcie Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (dokument przyjęty przez RM 29 października 2013 r.);
- CT 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej w zakresie sektora transportu warunek spełniony poprzez przyjęcie Strategii Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku) oraz Dokumentu Implementacyjnego (DI) (dokument przyjęty przez RM 13 października 2014 r.)

Następnie **Pan Jarosław Orlński** wskazał cele tematyczne dla których nie została jeszcze w pełni spełniona warunkowość ex-ante wraz ze wskazaniem ścieżki dojścia oraz planowanych terminów spełnienia warunków:

- CT 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej w zakresie sektora energetyki, niezbędnym działaniem do spełnienia warunku jest poprawa dokumentu Lista Projektów Strategicznych dla infrastruktury energetycznej, w ramach POLiŚ 2014-2020, planowany termin spełnienia warunku to II kwartał 2015 r.;
- CT 6 Zachowanie i ochrona i środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami:
  - w obszarze gospodarki wodnej niezbędnymi działaniami do spełnienia warunku są: przyjęcie nowej ustawy – Prawo wodne oraz aktualizacja Planów Gospodarowania Wodami, planowany termin spełnienia warunku to I kwartał 2016 r.

□ w obszarze gospodarki odpadami niezbędnymi działaniami do spełnienia warunku są: aktualizacja Krajowego Planu Gospodarowania Odpadami, aktualizacja wojewódzkich planów gospodarowania odpadami (wraz z planami inwestycyjnymi) oraz szereg innych działań opisanych w Action Planie, planowany termin spełnienia warunku to IV kwartał 2016 r.;

• CT 9 Promowanie włączenia społecznego oraz walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją - niezbędnym działaniem do spełnienia warunku jest przygotowanie krajowych lub regionalnych strategicznych ram polityki zdrowotnej, planowany termin spełnienia warunku to II połowa 2016 r.

Przewodniczący KM POLiŚ podziękował Panu Dyrektorowi Jarosławowi Orlińskiemu za rzeczową prezentację, zaproponował by przejść do przedstawienia systemu instytucjonalnego POLiŚ 2014-2020 a następnie do dyskusji nad SzOOP.

Pan Marek Michalski, Dyrektor Departamentu Systemu Wdrażania Programów Infrastrukturalnych w MliR, przedstawił informację na temat systemu instytucjonalnego Programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Poinformował, że Instytucja Zarządzająca (IZ) na podstawie porozumień kompetencyjnych delegowała zadania Instytucji Pośredniczących (IP) właściwym Ministrom, tj. Ministrowi Środowiska, Ministrowi Gospodarki, Ministrowi Zdrowia, Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego, oraz że w sektorze transportu zadania IP, również na podstawie porozumienia zawartego z IZ, realizuje Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Ponadto, poinformował, że w dwóch sektorach (środowisko i energetyka) IP delegowały, na podstawie zawartych porozumień, zadania do Instytucji Wdrażających (IW)

W swoim wystąpieniu **Pan Marek Michalski** przedstawił również informacje o istotnym dla możliwości rozpoczęcia certyfikowania wydatków do KE procesie **desygnacji**. Wyjaśnił, że desygnacja ma na celu potwierdzenie spełniania przez zobowiązane instytucje (tj. w przypadku POLiŚ 2014-2020: IZ, Instytucję Certyfikującą - IC, IP, IW) warunków zapewniających prawidłową realizację programu operacyjnego. Zwrócił również uwagę, że **istotną zmianą w stosunku do POLiŚ realizowanego w perspektywie 2007-2013 jest umiejscowienie IC w IZ**. Ponadto poinformował, że decyzja o udzieleniu desygnacji uzależniona jest od spełniania przez poszczególne instytucje kryteriów desygnacji dotyczących: wewnętrznego środowiska kontroli, zarządzania ryzykiem, działań związanych z zarządzaniem i kontrolą, monitorowania. Weryfikacji spełnienia tych kryteriów dokonuje Instytucja Audytowa (której funkcje realizuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej w Ministerstwie Finansów).

Pan Dyrektor wyjaśnił również, że IA rozpoczyna działania weryfikacyjne po otrzymaniu *Deklaracji gotowości do poddania się ocenie*. Deklaracje wszystkich instytucji w systemie instytucjonalnym POLiŚ 2014-2020 zostały przekazane do Ministerstwa Finansów, co oznacza, że w opinii IZ instytucje POLiŚ 2014-2020 są gotowe do certyfikowania wydatków do KE.

W trakcie swojej prezentacji Pan Marek Michalski poinformował również o wytycznych przygotowywanych aktualnie przez IZ, które mają być pomocne we wdrażaniu POLiŚ 2014-2020.

Przygotowywane są wytyczne o znaczeniu horyzontalnym w zakresie:

- dokumentowania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych
- dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym
- reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w gospodarce odpadami

Ponadto wskazał, że w zakresie POLiŚ przygotowywane są szczegółowe wytyczne dotyczące poszczególnych obszarów (np. kwalifikowania wydatków, kontroli, sposobu korygowania wydatków nieprawidłowo poniesionych). **Zwrócił również uwagę na przygotowywany aktualnie dokument strategiczny dla POLiŚ - Wytyczne w zakresie postępowania z podejrzeniami nadużyć**

finansowych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020. Poinformował, że ten obszar jest przedmiotem szczególnego zainteresowania KE, a obowiązek przygotowania ww. wytycznych wynika z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013. Wytyczne określają obowiązki IP oraz IW, a także wskazują działania, jakie powinny być podejmowane przez beneficjentów w celu przeciwdziałaniu konfliktowi interesów i nadużyciom finansowym. Podkreślił, że istotnym aspektem działań zapobiegających nadużyciom są działania szkoleniowe wpływające na kulturę organizacyjną poszczególnych instytucji. Ponadto Dyrektor Michalski poinformował również, jakie wytyczne oraz zalecenia zostaną przygotowane dla POLiŚ 2014 – 2020 w obszarze kontroli.

Przewodniczący KM POLiŚ 2014-2020 zaproponował przejście do dyskusji nad zaprezentowanym materiałem. Jednocześnie zaprosił do formułowania uwag do SzOOP w formie pisemnej w terminie do dnia 3 kwietnia br. Następnie otworzył dyskusję i zachęcił do zadawania pytań.

Głos zabrała **Pani Justyna Podralska, Przedstawicielka Komisji Europejskiej**, która podniosła, że z uwagi na objętość przekazanego projektu SzOOP, KE nie miała wystarczającego czasu by przejrzeć i zapoznać się z przedmiotowym materiałem, jak również przedstawić komentarzy do omawianego dokumentu. Dlatego też zawnioskowała o wydłużenie przedmiotowego terminu do połowy kwietnia. Dodatkowo wskazała, że w rozumieniu KE procedury przyjmowania SzOOP pozwolą na to by przy każdej grupie kryteriów omawiać poszczególne osie priorytetowe. Według KE trudno jest zrozumieć SzOOP bez posiadania kryteriów wyboru projektów. Ponadto zaznaczyła, że w opinii KE jest duża rozbieżność pomiędzy zapisami przyjętego programu operacyjnego a projektem SzOOP, w szczególności w obszarze służby zdrowia i w dziedzinie kultury. Zaznaczyła również, że szczegółowe komentarze w tym zakresie zostały przekazane do IZ POLiŚ i omówione w dniu poprzedzającym posiedzenie KM.

Następnie **Pani Justyna Podralska** odniosła się do przedstawionej prezentacji dyrektora Orlińskiego, podczas której kilkakrotnie podkreślano, że POLiŚ 2014-2020 jest kontynuacją POLiŚ 2007-2013. Nie zgodziła się z tym stwierdzeniem i podkreśliła, że nie ma w POLiŚ 2014-2020 kontynuacji w sektorze kultury i służbie zdrowia. Z tego też powodu dla tych sektorów w programie operacyjnym zapisano pewne kryteria, które całkowicie zmieniają podejście do planowych inwestycji. Dlatego też należy zadbać, by kryteria te zostały odzwierciedlone w kryteriach wyboru projektów oraz systemie wyboru projektów.

Przewodniczący KM POLiŚ podziękował za głos w dyskusji oraz odniósł się do opinii KE. Podkreślił, że mamy pewną ciągłość polityki spójności także na poziomie Unii Europejskiej. Broniąc stanowiska Pana Dyrektora Orlińskiego podkreślił, że perspektywa 2014-2020 jest pewną ewolucją nie zaś rewolucją. Pan Minister zaznaczył również, że kontekst oczywiście jest inny, gdyż zarówno na poziomie krajowym jak i unijnym jest wiele nowych dokumentów strategicznych, jednak byłoby błędem metodycznym, gdybyśmy odcinali się od minionych perspektyw finansowych.

Następnie Pan Minister zaproponował wypracowanie kompromisu co do daty przedstawiania uwag. Jednocześnie zaznaczył, że SzOOP został przekazany do KE, Członków i Obserwatorów KM 3 tygodnie przed posiedzeniem KM. Dlatego też zaproponowano by ewentualne uwagi zostały przekazane do 10 kwietnia 2015 r.

Głos zabrał Pan **Jakub Adamski, Przedstawiciel Stowarzyszenia Integracji Stołecznej Komunikacji SISKOM**, który wskazał, że specyfiką organizacji pozarządowych jest praca również w weekendy, z tego też powodu zawnioskował o możliwość zgłaszania uwag nie do piątku tylko do końca tygodnia, tj. do poniedziałku (13 kwietnia) bądź niedzieli (12 kwietnia).

Przewodniczący KM, przyjął wniosek Przedstawiciela SISKOM i zaproponował, że ostateczny termin na składanie uwag do SzOOP to poniedziałek 13 kwietnia br. godz. 8:00.

Następnie głos zabrał **Pan Józef Kowalczyk, Przedstawiciel Krajowej Izby Gospodarczej (KIG)**, który przedstawił opinię, że prezentowany materiał w zakresie transportu drogowego oraz kolejowego jest niespójny a wręcz sprzeczny ze Strategią Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku). W strategii tej wskazano prognozowane wielkości przewozów

poszczególnymi rodzajami transportu (str. 35-36) i nie zakłada się do roku 2020 wzrostu przewozów kolejowych. W POLiŚ 2014-2020 zakłada się wydanie 5 mld euro na kolej, **Pan Józef Kowalczyk** zgłosił wątpliwość, jaki jest w tej sytuacji sens inwestowania w kolej. Następnie zaznaczył, iż celem tego pytania nie jest wstrzymanie inwestycji kolejowych tylko znowelizowanie strategii transportowej. Kontynuując swą wypowiedź reprezentant KIG przedstawił statystyki przewozów towarowych z ostatnich 10 lat, tj. od wstąpienia Polski do UE, gdzie rokrocznie przyrost ten stanowił średnio 50 mln ton. Zaznaczył, że cały ten przyrost, czyli 500 mln ton, został wypracowany przez transport drogowy. Podkreślił, że ani 1 tona nie została wypracowana przez kolej, a nawet nominalnie transport kolejowy stracił przewozy kolejowe i ten trend spadkowy jest kontynuowany. **Pan Józef Kowalczyk** poinformował, że członkowie KIG przeanalizowali przyczyny takiego trendu, stawiając następujące pytanie; czy przyczyną prowadzenia niezrównoważonego rozwoju w różnych gałęziach transportu są zaniedbania inwestycyjne w obszarze kolei. W opinii KIG twierdzenie, iż po zakończeniu inwestycji w infrastrukturę kolejową transport kolejowy w Polsce będzie się rozwijał, jest twierdzeniem nieprawdziwym, nie oddającym w pełni istoty problemu. KIG jako przyczynę zasadniczą takiego stanu rzeczy wskazuje nierówny system opłat za korzystanie z infrastruktury. Za przewóz jednego kontenera przewoźnik korzystający z przewozów kolejowych ponosi znacznie wyższe opłaty niżby poniósł, gdyby skorzystał z transportu drogowego, gdyż poza autostradami i drogami w systemie viaTOLL, mógłby dokonać przewozu bezpłatnymi drogami wręcz polnymi. Należy zauważyć, że transport kolejowy jak i drogowy działają w jednym obszarze biznesowym. W opinii KIG warunki dostępu opłat do infrastruktury drogowej oraz kolejowej powinny być takie same, porównywalna, konkurencyjne. W przeciwnym przypadku inwestycje w infrastrukturę transportową ze środków unijnych nie przyniosą oczekiwanych efektów. Przy głosowaniu kryteriów należy zadać sobie pytanie, jak są liczone efektywności z przedsięwzięć inwestycyjnych w transporcie, na którą to efektywność wpływają m.in. wielkości potoków przewozów pasażerów i towarów, w sytuacji w której państwo stosuje różne wysokości opłat za dostęp do infrastruktury. W opinii KIG decyzje inwestycyjne podejmowane są w oparciu o nieprawdziwe kryteria i nie owocują właściwą stopą zwrotu. Przedstawiciel kończąc swą wypowiedź zapewnił, że przedstawi tę kwestię na piśmie. Zaznaczył, że w tym zakresie niezbędna jest zmiana o charakterze systemowym. Dodatkowo zaproponował by transport drogowy i kolejowy rozpatrywać łącznie. Jednocześnie zgłosił uwagę, by kryteria dla infrastruktury transportowej uzupełnić o kryterium dostępu do infrastruktury.

Przewodniczący KM POLiŚ podziękował za głos w dyskusji, następnie odniósł się do uwagi dotyczącej spójności POLiŚ 2014-2020 ze Strategią Rozwoju Transportu do 2020 roku. Biorąc pod uwagę chronologię prac nad wskazanymi dokumentami, podkreślił, że dokumenty strategiczne (przyjęte w styczniu 2013 r.) oraz pakiet legislacyjny (przyjęty w grudniu 2013 r.) były podstawą do negocjowania Umowy Partnerstwa (UP) oraz programów operacyjnych. **Pan Minister** zaznaczył, iż należy mieć na względzie zadania, jakie pełnią poszczególne dokumenty. Strategia wyznacza pewne kierunki, zaś program operacyjny, jak sama nazwa wskazuje, operacjonalizuje dokumenty strategiczne, poprzez wypełnienie ich treścią, ramami finansowymi, konkretnymi wskaźnikami. Ponadto **Pan Minister** zaznaczył, iż uspołnienie tych dokumentów jest tematem godnym podjęcia na kierownictwie resortu MIR i zadeklarował, że podjęcie działania w celu znowelizowania Strategii Rozwoju Transportu. Ponadto **Pan Minister** zapewnił, że w UP na inwestycje z zakresu rozwoju kolei w Polsce zapewniono kwotę 10,2 mld euro, która powinna znacząco przyczynić się do modernizacji tego sektora i tym samym budowania jego konkurencyjności w stosunku do infrastruktury drogowej. **Pan Minister** podkreślił, że nie tylko przesłanki o których wspomniano w ww. wypowiedzi Przedstawiciela KIG, ale również sam stan infrastruktury determinuje udział przewozów towarowych transportem kolejowym w przewozach ogółem. Ponadto wyraził opinię, że nie można zgodzić się w pełni ze stanowiskiem przedstawionym przez Pana Kowalczyka, sugerującym, że drogami polnymi można prowadzić niemal bezkosztowo transport drogowy. W opinii **Przewodniczącego KM** żadna firma przewozowa nie zdecydowałaby się na przewóz ciężkich niegabarytowych towarów drogami polnymi, gdyż ewentualne koszty związane z wymianą taboru przewyższałyby de facto koszty korzystania chociażby z kolei. Jednocześnie **Pan Minister** stanowczo zapewnił, że działania zaplanowane na wsparcie transportu kolejowego w Polsce pokazują, że państwo polskie z dużą troską podchodzi do wątków poruszanych w tej dyskusji.

Następnie głos zabrała **Pani Joanna Frumaga, Przedstawicielka Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć**, wyraziła zadowolenie z zaproponowanej przez IZ POLiŚ 2014-2020 możliwości przekazywania uwag do SzOOP, jednocześnie poprosiła o usystematyzowanie dalszych działań w tym zakresie. Zawniosowała również, by uwagi zebrane od Członków KM zostały udostępnione wszystkim uczestnikom KM oraz by w agendzie kolejnego posiedzenia KM uwzględnić punkt dotyczący prezentacji i omówienia zgłoszonych na etapie konsultacji uwag.

Przewodniczący KM POLiŚ potwierdził, że uwagi należy przekazywać na przygotowanym formularzu uwag oraz zapewnił, że na następnym spotkaniu KM będzie kontynuowana dyskusja o SzOOP. Niemniej z uwagi na liczbę zgłaszanych uwag na etapie konsultacji poszczególnych dokumentów, nie może zagwarantować, że wszystkie zgłoszone uwagi będą omawiane enumeratywnie.

Głos zabrał **Pan Henryk Zaguła, Przedstawiciel Związku Miast Polskich**, zaproponował powołanie pierwszego zespołu roboczego, który przygotowałby stanowisko KM w sprawie poruszanej przez przedstawiciela KIG odnośnie konkurencyjnego dostępu do infrastruktury kolejowej oraz drogowej. Jednocześnie zgłosił chęć udziału w takim zespole. Ponadto zaznaczył, że drogi powiatowe i gminne są permanentnie rozjeżdżane przez najcięższy sprzęt.

Przewodniczący KM POLiŚ, poinformował, iż w ramach POLiŚ 2014-2020 nie będą finansowane inwestycje w drogi wojewódzkie, powiatowe jak i te, które są w gestii jednostek samorządu terytorialnego szczebla podstawowego, czyli polskich gmin. Jednocześnie podkreślił, że tego typu inwestycje mogą być realizowane m.in. w ramach regionalnych programów operacyjnych. Ponadto Pan Minister przypominał, że Minister Infrastruktury i Rozwoju zwiększył udział środków unijnych w programach regionalnych w perspektywie 2014-2020 w stosunku do poprzedniej perspektywy.

Następnie **Przedstawiciel Związku Miast Polskich**, uzupełniając swą wypowiedź, zaznaczył, że w badaniu dostępności infrastruktury transportowej należy uwzględniać również udział nieodpłatnej infrastruktury drogowej.

Przewodniczący KM POLiŚ wskazał, że już od perspektywy 2004-2006 w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego był wprowadzony klarowny podział interwencji na rozwój dróg wojewódzkich i dróg lokalnych. W opinii Pana Ministra polityka spójności jest obecnie bardziej dojrzała. W POLiŚ 2014-2020 przewidziane są interwencje w infrastrukturę strategiczną nie tylko z punktu widzenia Polski, ale również Unii Europejskiej. W programach regionalnych budowana będzie natomiast infrastruktura komplementarna do głównych szlaków komunikacyjnych, strategiczna z punktu widzenia rozwoju poszczególnych regionów. Pan Minister podkreślił, że jego zdaniem Polska jest dobrze przygotowana do wdrożenia środków unijnych w perspektywie 2014-2020. Następnie głos zabrał **Pan Krzysztof Kawczyński, Przedstawiciel Krajowej Izby Gospodarczej**, który zauważył, iż w przedstawianej przez Pana Dyrektora Orlńskiego prezentacji w części dotyczącej osi II środowisko, pojawił się skrót myślowy odnośnie „spalarni odpadów”. **Przedstawiciel KIG** zawniosował o stosowanie nomenklatury „odzysk energii z odpadów”.

Przewodniczący KM POLiŚ podziękował za głos w dyskusji oraz zapewnił, że materiał zostanie sprawdzony pod tym kątem i w razie konieczności poprawiony.

Następnie **Przewodniczący KM POLiŚ** przeprosił gremium, że nie będzie mógł uczestniczyć w dalszej części posiedzenia KM ze względu na spotkanie Grupy Wyszehradzkiej. Przewodniczący poinformował, że dalszą część spotkania poprowadzi **Zastępca Przewodniczącego, Pani Małgorzata Wierzbicka, Dyrektor Departamentu Programów Infrastrukturalnych w MiiR**. Ponadto podziękował za dyskusję w której padło wiele cennych uwag i refleksji. Podsumowując, poprosił o przyjęcie jak największej liczby kryteriów, by można było rozpocząć procedowanie naborów projektów oraz realizację projektów ważnych dla Polski i Unii Europejskiej.

Zastępca Przewodniczącego KM, **Pani Małgorzata Wierzbicka**, przedstawiła krótki harmonogram dalszej pracy KM. Zapowiedziała, że druga część spotkania będzie poświęcona kryteriom wyboru projektów. W pierwszej kolejności zostaną zaprezentowane kryteria horyzontalne. Podczas prezentacji zostaną przedstawione pokrótce informacje na temat poszczególnych grup kryteriów. Ponadto zaprezentowane zostaną uwagi, które wpłynęły do poszczególnych kryteriów wraz

z opinią IZ POLiŚ 2014-2020. Ponadto Pani Dyrektor poinformowała Członków KM, że otrzymali materiały, w których przedstawiono kryteria z uwzględnionymi zmianami, w trybie „śledź zmiany”, by Członkowie KM mogli zobaczyć, jakie zmiany zostały wprowadzone w przesłanych wcześniej dokumentach i które będą poddane pod głosowanie.

Zapowiedziała, że w kolejnej części spotkania zaprezentowane zostaną kryteria sektorowe, w tym 2 poddziały sektora energetyki, wybrane typy projektów w działaniu 2.1 w sektorze środowiska, 1 działanie transportowe dotyczące dróg oraz kryteria dla pomocy technicznej. Następnie Zastępca Przewodniczącego KM poprosiła **Panią Barbarę Bakę**, Naczelnik Wydziału Programowania i Ewaluacji, DPI, MliR o zaprezentowanie propozycji kryteriów horyzontalnych POLiŚ.

Pani Barbara Baka zaprezentowała członkom KM ogólne informacje o systematyce kryteriów planowanych w POLiŚ 2014-2020. Zaznaczyła, że z uwagi na wcześniejsze udostępnienie kryteriów Członkom KM, w prezentacji nie będą przytaczane konkretne zapisy wszystkich kryteriów. **Pani Barbara Baka** zaznaczyła, że na etapie prezentacji uwagi przywołane zostaną kryteria, ze wskazaniem jak do tych uwag się odnieśliśmy.

W prezentacji Pani Barbara Baka przedstawiła ogólne informacje nt. specyfiki poszczególnych kryteriów. Wskazano, że kryteria formalne weryfikują kompletność dokumentacji aplikacyjnej oraz zgodność projektu i beneficjenta z programem operacyjnym. Ocena tymi kryteriami przeprowadzana jest w systemie zerojedynkowym. Niespełnienie kryterium powoduje wykluczenie projektu z dalszej oceny. W przypadku kryteriów merytorycznych projekt oceniany jest w głównej mierze pod kątem jakości i wykonalności projektu. Projekt oceniany jest pod kątem efektywności, strategiczności, stopnia zaawansowania realizacji projektu, zgodności z przepisami prawa, poprawność przygotowania projektu pod kątem techniczno-technologicznym oraz finansowo-ekonomicznym, jak również środowiskowe aspekty. Kryteria merytoryczne mogą być oceniane punktowo lub zerojedynkowo. Kryteria merytoryczne I stopnia oceniają projekt punktowo, co oznacza, że nieotrzymanie przez projekt punktów za dane kryterium nie powoduje wykluczenia projektu z dalszej oceny. W przypadku kryteriów merytorycznych II stopnia ocena przeprowadzana jest zerojedynkowo, w konsekwencji niespełnienie kryterium powoduje wykluczenie projektu z dalszej oceny. Następnie wskazano, że projekty będą oceniane kryteriami horyzontalnymi: kryteriami formalnymi, merytorycznymi I stopnia (dla wybranych obszarów) oraz kryteriami merytorycznymi II stopnia. Kryteria te dotyczą wszystkich projektów niezależnie od sektora. Charakteryzują się istotnością z punktu widzenia polityki kraju, jak również krajowych i unijnych uregulowań legislacyjnych. Dodatkowo poinformowano, że poszczególne sektory fakultatywnie mogą wprowadzić dodatkowe kryteria formalne oraz kryteria merytoryczne. Kryteria sektorowe są ściśle dopasowane do specyfiki danego sektora.

Następnie **Pani Barbara Baka** zreferowała uwagi, które zostały zgłoszone do kryteriów horyzontalnych, wskazując, które z nich zostały uwzględnione a które odrzucone. Pani Naczelnik zaprezentowała zmiany, jakie nastąpiły w wyniku zgłoszonych uwag do kryteriów horyzontalnych, w dokumencie „Kryteria horyzontalne, którymi oceniane będą projekty w ramach osi I-IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko”.

W odpowiedzi na prezentację, **Pan Jakub Adamski** zasugerował, aby w opisie kryterium „poprawność analizy finansowej i ekonomicznej” odnieść się również do wytycznych, wydawanych przez instytucje uczestniczące we wdrażaniu projektów unijnych.

Pan Marcin Tumanow, Przedstawiciel Business Centre Club, mając również na uwadze kryterium „poprawność analizy finansowej i ekonomicznej”, sformułował pytanie, czy w trakcie przygotowania analiz ekonomicznych dla projektów uwzględniany będzie aspekt sektorowy, tak jak było to praktykowane dotychczas podczas tworzenia analiz w oparciu o tzw. Niebieskie Księgi.

Pani Marzena Chmielewska, Przedstawicielka Konfederacji Lewiatan zapytała o dostępność definicji „znaczącej utraty miejsc pracy” oraz sposoby jej weryfikacji w kryterium „klauzula delokalizacyjna”.

W odpowiedzi na zgłoszone zapytania, Zastępca Przewodniczącego KM, **Pani Małgorzata Wierzbicka**, poinformowała, iż CUPT i JASPERS działają w oparciu o tzw. Niebieskie Księgi,

doprecyzowujące zapisy wytycznych, z którymi są spójne i nie istnieją dodatkowo inne sektorowe wytyczne stanowiące podstawę dla tworzenia analiz finansowych.

Odnosząc się do omawianej kwestii, **Pan Paweł Szaciłło, Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych**, potwierdził, iż informacje znajdujące się na stronach tej instytucji mają charakter doprecyzowujący, a nie zmieniający czy rozszerzający w stosunku do wytycznych.

Pan Patrick Amblard, Przedstawiciel Komisji Europejskiej, wyjaśnił, iż klauzula delokalizacyjna ma większy priorytet w przypadku inwestycji w obszarze inteligentnego wzrostu niż projektów z zakresu dużych inwestycji infrastrukturalnych, jednak kwestia ta ma obecnie duże znaczenie polityczne w Unii Europejskiej. Nadmieniał, iż Komisja Europejska nie definiuje, co oznacza znacząca ilość miejsc pracy na poziomie Unii Europejskiej. Kwestia ta w opinii Komisji powinna zostać zdefiniowana przez instytucje krajowe. Wskazał, iż beneficjenci projektów nakierowanych na inteligentny wzrost aplikując, oświadczają w formularzu, iż w rezultacie jego działań nie zostaną przeniesione miejsca pracy z innego kraju.

Zastępca Przewodniczącego KM, **Pani Małgorzata Wierzbicka**, potwierdziła, iż podobne rozwiązanie znajduje się we wniosku aplikacyjnym w ramach POLiŚ 2014-2020. Ponadto podkreśliła, iż szacując znaczącą ilość utraconych miejsc pracy, należy stosować podejście indywidualne.

Pani Karolina Tylus-Sowa, Przedstawicielka Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, powtórzyła uwagi, zgłoszone wcześniej do kryteriów horyzontalnych na etapie konsultacji. Odnosząc się do kryterium „ponadregionalność projektu” wskazała na możliwość nierównego traktowania wnioskodawców, w sytuacji gdy niektóre Strategie są na etapie opracowania i zatwierdzania, a w niektórych częściach kraju w ogóle nie ma strategii ponadregionalnych. Ponadto Przedstawicielka MKiDN poprosiła o doprecyzowanie, jakie projekty mają status projektów flagowych w ramach kryterium „Zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla regionu Morze Bałtyckie”, skoro takim projektom będą przyznawane punkty oraz wnioskowała o wyłączenie Działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury” z listy działań, objętych kryterium „projekt jest zgodny z lokalnym programem rewitalizacji”. Przedstawicielka MKiDN zaznaczyła, że z VIII osi priorytetowej wyłączone zostały działania związane z kompleksową rewitalizacją obszarów miejskich. Poprosiła również o informację, czy są już Wytyczne MIR w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych, na które kryterium to bezpośrednio się powołuje (Wytyczne nie były dostępne na stronach internetowych).

Pan Przemysław Niedźwiecki, Przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zawniósł o przeformułowanie brzmienia kryterium „poprawność analizy finansowej i ekonomicznej” i przywrócenie sformułowania: „gdy mają zastosowanie” w treści kryterium.

Następnie **Pan Krzysztof Rytel** negatywnie odniósł się do formuły i skuteczności procedury przeprowadzania konsultacji społecznych w Polsce. Ponadto zaproponował wprowadzenie dodatkowego narzędzia weryfikującego, poza spełnieniem prawnych wymogów formalnych, czy konsultacje społeczne zostały przeprowadzone skutecznie.

Pan Maciej Fijałkowski, reprezentujący Unię Metropolii Polskich, postulował o uwzględnienie w trakcie oceny kryterium „ponadregionalność projektu” kwestii specyfiki i skali oddziaływania danego projektu.

Pani Małgorzata Wierzbicka odniosła się do zgłoszonych uwag. Podkreśliła, iż kryterium ponadregionalności projektu ma na celu premiowanie projektów, obejmujących swym zasięgiem kilka województw, a więc bardziej złożonych. Ponadto wskazała, iż w opinii Instytucji Zarządzającej sektor kultury ma również swój udział w lokalnych działaniach rewitalizacyjnych. Nawiązując do procedury konsultacji społecznych poinformowała, iż weryfikacja poprawności przeprowadzenia zgodnie z obowiązującymi przepisami procedury jest możliwe bardziej na etapie realizacji projektu, a nie na etapie składania dokumentacji aplikacyjnej.

Pan Krzysztof Rytel podtrzymał swoje stanowisko, iż dodatkowa weryfikacja skuteczności przeprowadzenia konsultacji społecznych jest konieczna i możliwa do wdrożenia.

Pani Aleksandra Przyłuska, Przedstawicielka Ministerstwa Środowiska poinformowała o terminie trwających konsultacji społecznych Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym i możliwości zgłaszania uwag.

Pani Małgorzata Wierzbicka ponownie podkreśliła, iż ocena projektu do dofinansowania nie jest etapem, w trakcie którego możliwa byłaby ocena przeprowadzonych konsultacji społecznych, zwłaszcza w przypadku projektów konkursowych.

Pan Rafał Gaczyński z Ministerstwa Środowiska stwierdził, iż na etapie oceny merytorycznej II stopnia resort środowiska jest w stanie zweryfikować przeprowadzenie zgodnie z wymogami prawnymi procedury konsultacji społecznych.

Pan Przemysław Niedźwiecki poddał w wątpliwość zasadność głosowania nad kryteriami, w sytuacji gdy nie ma obowiązującej wersji wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych.

Pani Magdalena Nowicka zgłosiła wątpliwość odnośnie konieczności głosowania i zatwierdzania przez Członków komitetu kryteriów w momencie, gdy kryteria są w dalszym ciągu dyskutowane.

W odpowiedzi **Pani Małgorzata Wierzbicka** wskazała na fakt, iż Członkowie komitetu mają możliwość wyrażenia swojej aprobaty bądź dezaprobaty w kwestii kryteriów w trakcie głosowania. Odnosząc się do wcześniejszego wniosku Pana Przemysława Niedźwiedzkiego poinformowała, iż wniosek ten został uznany za nową uwagę i treść kryterium „poprawność analizy finansowej i ekonomicznej” została zmieniona.

5. Głosowanie nad przyjęciem uchwał zatwierdzających kryteria wyboru projektów

Następnie **Zastępca Przewodniczącego KM** poddała pod głosowanie Uchwałę nr 2/2015 KM POIiŚ 2014-2020 z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia horyzontalnych formalnych kryteriów wyboru projektów dla osi I-IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała wraz z załącznikiem została przyjęta większością głosów przez Członków KM i stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego protokołu.

Następnie **Zastępca Przewodniczącego KM** poddała pod głosowanie Uchwałę nr 3/2015 KM POIiŚ 2014-2020 z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia horyzontalnych merytorycznych I stopnia kryteriów wyboru projektów dla osi I-IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała wraz z załącznikiem została przyjęta przez Członków KM i stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego protokołu.

Pan Krzysztof Rytel złożył wniosek formalny o odrębne przegłosowanie jego uwagi.

Pani Małgorzata Wierzbicka, poinformowała, że regulamin komitetu nie przewiduje takiego rozwiązania.

Zastępca Przewodniczącego KM poddała pod głosowanie Uchwałę nr 4/2015 KM POIiŚ 2014-2020 z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia horyzontalnych merytorycznych II stopnia kryteriów wyboru projektów dla osi I-IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała wraz z załącznikiem została przyjęta większością głosów przez Członków KM i stanowi **załącznik nr 5** do niniejszego protokołu.

6. Przedstawienie projektu kryteriów wyboru projektów w ramach I osi priorytetowej

Następnie przedstawiona została prezentacja propozycji kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach osi priorytetowej I Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Prezentacja stanowi załącznik nr 6 do niniejszego protokołu.

Pani **Agnieszka Michalska, Przedstawicielka Ministerstwa Gospodarki**, przedstawiła informację na temat kryteriów specyficznych, wraz z gradacją punktową dla sektora energetyki w I osi priorytetowej POIiŚ 2014-2020 Zmniejszenie emisyjności gospodarki, tj. formalnych i merytorycznych I stopnia w podziałaniu 1.3.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach publicznych oraz formalnych w podziałaniu 1.3.3 Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE.

Informacje w powyższym zakresie dotyczyły kluczowych informacji nt. ww. kryteriów, wszelkie uwagi, które zostały zgłoszone przez Członków KM do kryteriów oraz stanowisko IZ POiŚ i IP zostały przedstawione Członkom KM w materiale dodatkowym w formie papierowej.

Dla poddziałania 1.3.1 zostały przedstawione kryteria formalne tj.: zwiększenie efektywności energetycznej powyżej 25%, co wynika z zapisów POiŚ 2014-2020 w zakresie termomodernizacji budynków, obowiązkowy audyt energetyczny ex-ante oraz złożenie deklaracji o przeprowadzeniu audytu energetycznego ex-post.

Następnie **Pani Agnieszka Michalska** przedstawiła informację nt. kryteriów merytorycznych I stopnia dla przedmiotowego poddziałania. Należą do nich: gotowość do realizacji projektu, efektywność kosztowa projektu służącemu przejściu na gospodarkę niskoemisyjną/nakład ze środków UE na jednostkową redukcję emisji CO₂, nakład ze środków UE na jednostkową oszczędność energii, zwiększenie efektywności energetycznej powyżej 60%, koordynacja projektu z planami rozwoju sieci ciepłowniczej dla danego obszaru, gotowość do współfinansowania ze środków beneficjenta oraz ponadregionalność projektu.

Po przedstawieniu powyższego, **Pani Małgorzata Wierzbicka** zaproponowała dyskusję w zakresie kryteriów dla poddziałania 1.3.1.

Pierwsza głos zabrała **Pani Małgorzata Skucha, Przedstawicielka Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**. Zaproponowała zmianę w punktowaniu kryterium dotyczącym Zwiększenia efektywności energetycznej powyżej 60%"w następujący sposób: projekty za zwiększenie efektywności energetycznej w przedziale 25%-40 % otrzymałyby 2 punkty, w przedziale 40%-60% - 3 punkty, a powyżej 60 % - 5 punktów.

Przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi poddał w wątpliwość kwestię dotyczącą zbilansowania kryterium dot. redukcji CO₂ z kryterium dotyczącym efektywności energetycznej. Wątpliwość dotyczyła m.in. istnienia wyliczeń i badań w przedmiotowym zakresie.

Następnie głos zabrała Przedstawicielka Komisji Europejskiej, **Pani Justyna Podralska**. W pierwszej kolejności podziękowała za uwzględnienie części propozycji KE w zakresie kryteriów. **Pani Justyna Podralska** zgłosiła postulat o zmianę kryterium Nakład ze środków UE na jednostkową oszczędność energii na Całkowity nakład na jednostkową oszczędność energii. Dodatkowo **Przedstawicielka KE** podkreśliła, że efektywność energetyczna i "ekologiczna" projektu powinna być oceniana w porównaniu do całkowitych kwalifikowanych nakładów na daną inwestycję. Sztuczne oddzielenie środków UE od wkładu beneficjenta zdaniem KE zaburza analizy obu efektywności.

Kolejny zgłoszony przez Przedstawicielkę KE postulat dotyczył źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej. Zdaniem KE w przypadku wymiany źródła ciepła, nowe urządzenie powinno spełniać najlepsze obecnie dostępne standardy na rynku zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi.

KE podkreśliła, że powinny być punktowane projekty, które w jak największym stopniu dofinansowane są przez beneficjentów. Pozwoli to na zwiększenie ilości projektów dofinansowanych ze środków UE, co przełoży się na realizację w większym stopniu wskaźników produktu.

Dodatkowo KE podkreśliła, że należy dodać kryterium wymagające podłączenia budynku do efektywnej sieci energetycznej, jeśli wymagana jest w nim wymiana źródła ciepła (wynikające z audytu energetycznego). Ostatnim podniesionym przez KE postulatem była kwestia zwiększenia ilości punktów w ramach kryterium Zwiększenie efektywności energetycznej powyżej 60%. Zdaniem KE zwiększona punktacja i waga odzwierciedla ogromne znaczenie tego kryterium i jego wpływ na realizację wskaźników rezultatu i produktu, a w szczególności "Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych", "Zmniejszenia zużycia energii końcowej".

Pani Małgorzata Wierzbicka oddała głos przedstawicielom Ministerstwa Gospodarki w celu odniesienia się do powyższych uwag i postulatów.

Głos zabrał **Pan Marcin Janiak, Przedstawiciel Ministerstwa Gospodarki**. Poinformował, że przy tworzeniu katalogu kryteriów skupiono się na kwestiach kluczowych tj. dojrzałość projektów oraz na realizacji celów działania takich jak zwiększenie efektywności energetycznej oraz

zmniejszenie emisyjności CO₂. Takie projekty wg zaproponowanych kryteriów będą najwyżej premiowane i priorytetowo traktowane. Dodatkowo została przekazana informacja, że w zakresie projektów dotyczących wymiany źródeł ciepła to zakres inwestycji będzie uzależniony od audytu energetycznego.

W dalszej części posiedzenia KM głos zabrała **Pani Julia Krzyszkowska**, która zasygnalizowała problem dotyczący audytu ex-post. Podniosła kwestię niespełnienia założeń w zakresie efektywności energetycznej, wynikających z audytu ex-ante, a wskazanych w audycie ex-post.

Dodatkowo **Pani Małgorzata Skucha** odniosła się do stanowiska KE dot. premiowania projektów, które wykazują efektywność energetyczną powyżej 60% i wycofała się ze swojej propozycji gradacji.

Jednocześnie **Pani Justyna Podralska** podtrzymała swoje uwagi zgłoszone podczas posiedzenia KM z sugestią ich uwzględnienia.

W dalszej części posiedzenia KM **Pan Marcin Janiak** odniósł się do zgłoszonych uwag, a **Pani Agnieszka Michalska** przedstawiła ostateczny katalog kryteriów w poddziałaniu 1.3.1 z uwzględnieniem zgłoszonych uwag przez Członków KM. Ostatecznie zmiany dotyczyły zwiększenia punktów w ramach kryterium Zwiększenia efektywności energetycznej powyżej 60% do 5 pkt oraz kryterium Gotowość do współfinansowania ze środków beneficjenta - współfinansowanie przez beneficjenta powyżej 50% do 6 punktów. Dodatkowo zmiany dotyczą wykreślenia w opisie oceny kryteriów: Nakład ze środków UE na jednostkową oszczędność energii oraz Nakład ze środków UE na jednostkową redukcję emisji CO₂, zapisu – brak informacji – 0 punktów.

Po przedstawieniu powyższego **Pani Małgorzata Wierzbicka** poddała pod głosowanie uchwałę nr 5/2015 w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla poddziałania 1.3.1. Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach publicznych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta. Stanowi **załącznik nr 7** do protokołu.

W dalszej części posiedzenia KM **Pani Agnieszka Michalska** przedstawiła informację nt. kryteriów dla poddziałania 1.3.3, w ramach którego planowana jest realizacja indywidualnego projektu o charakterze doradczym *Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE*. Główne cele projektu to m.in.: budowa systemu doradztwa w zakresie gospodarki niskoemisyjnej opartego o strukturę doradców świadczących usługi z poziomu regionalnego dla JST, przedsiębiorstw, osób fizycznych oraz wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, wsparcie gmin w przygotowaniu i wdrażaniu Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, zwiększenie świadomości społeczeństwa w obszarze efektywności energetycznej i OZE, stworzenie zachęty dla JST do tworzenia dedykowanych miejsc pracy dla doradców energetycznych.

Dla przedmiotowego poddziałania zostały przewidziane jedynie kryteria formalne oceniane systemem zero-jedynkowym, tj.: działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu przyczynią się do osiągnięcia jego założonych celów, realizacja projektu przyczyni się do realizacji celów programu operacyjnego, obiektywnie weryfikowalne wskaźniki produktu i rezultatu, uzasadnione i racjonalne wydatki związane z zarządzaniem projektem, stabilne zarządzanie projektem, zdolność instytucjonalna, techniczna i kadrowa oraz czytelny, szczegółowy i realny do wykonania harmonogram projektu.

Po przedstawieniu powyższych informacji **Pani Małgorzata Wierzbicka** otworzyła dyskusję nt. przedmiotowych kryteriów. Głos zabrała **Pani Justyna Podralska**, która poinformowała, że poddziałanie 1.3.3 nie powinno podlegać dyskusji podczas spotkania KM ze względu na brak szczegółowego opisu założeń proponowanej interwencji. Bez uzyskania dodatkowych informacji nie jest możliwe wypowiedzenie się na temat zasadności i adekwatności proponowanych kryteriów selekcji. Brakuje w nich np. doświadczenia i odpowiednich kwalifikacji ekspertów udzielających wsparcia doradczego. Bez znajomości szczegółów poddziałania KE nie może jednoznacznie określić, czy proponowane wskaźniki pasują do zakresu interwencji. Dodatkowo zadano pytanie, dlaczego to działanie zostało powierzone jednej jednostce

koordynującej, jaką jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Pani Małgorzata Wierzbicka poinformowała, że podczas posiedzenia KM poddajemy głosowaniu kryteria wyboru oceny projektów, a nie zakresu interwencji projektów. Dodatkowo poinformowała, że projekt doradczy w ramach poddziałania 1.3.3 był omawiany szczegółowo podczas negocjacji z KE zapisów POIS 2014-2020.

Odnosząc się do podniesionej przez KE kwestii dot. jednostki koordynującej **Pani Małgorzata Skucha** poinformowała, że NFOŚiGW jest Krajowym Koordynatorem Porozumienia Burmistrzów – Inicjatywy Komisji Europejskiej pn. „Porozumienie Burmistrzów”, angażującą miasta i gminy na rzecz przeciwdziałaniu zmianom klimatu. Dodatkowo NFOŚiGW koordynuje proces doradczy w przygotowaniu Planów Gospodarki Niskoemisyjnych, które są odpowiedzią na tzw. SEAP-y tj. Plany działań na rzecz zrównoważonej energii.

Pan Patrick Amblard, Przedstawiciel Komisji Europejskiej po raz kolejny podkreślił, że KE nie jest w stanie zająć stanowiska ws. przyjęcia kryteriów wyboru dla przedmiotowego poddziałania z uwagi na brak informacji o zakresie interwencji projektu doradczego.

Pani Małgorzata Wierzbicka podkreśliła, że na posiedzeniu KM oceniane są kryteria wyboru projektu, a nie jego zakres.

7. Głosowanie nad przyjęciem uchwały zatwierdzającej kryteria wyboru projektów w ramach poddziałania 1.3.3

W związku z powyższym **Pani Małgorzata Wierzbicka** poddała pod głosowanie uchwałę nr 6/2015 w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru dla projektu w ramach poddziałania 1.3.3., pn. „*Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE*” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta, stanowi **załącznik nr 8** do protokołu.

8. Przedstawienie projektu kryteriów wyboru projektów w ramach II osi priorytetowej

Następnie, **Pani Małgorzata Wierzbicka**, poprosiła przedstawiciela Ministerstwa Środowiska o zaprezentowanie propozycji kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach osi priorytetowej II, działania 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska.

Pani Aleksandra Przyłuska, Dyrektor Departamentu Funduszy Ekologicznych w Ministerstwie Środowiska, przed przystąpieniem do prezentacji proponowanych kryteriów wyboru projektów dla działania 2.1, przedstawiła zebrany krótką charakterystykę obszarów, dla których zostały przygotowane kryteria planowane do poddania pod głosowanie na I KM POIS 2014-2020. Prezentacja stanowi **załącznik nr 9** do protokołu. Jak podkreśliła **Pani Dyrektor**, środowiskowa oś priorytetowa jest niezwykle różnorodna, składa się z bardzo wielu elementów i jedynie bardzo wąski zakres zostanie poddany pod głosowanie.

Wszystkie planowane do zatwierdzenia kryteria dotyczą typów projektów, jakie będą wdrażane w trybie pozakonkursowym, co pomimo iż może wzbudzać pewne kontrowersje, stanowi niewielką część alokacji dla osi priorytetowej II. **Pani Aleksandra Przyłuska** podkreśliła, że zgodnie z zapisami Wytocznych do wyboru projektów wszystkie projekty pozakonkursowe muszą spełnić cały szereg ściśle określonych wymogów, aby mogły uzyskać status projektów pozakonkursowych. Jednocześnie przedstawicielka IP zapewniła, że zgodnie z zaleceniami KE oraz Instytucji Zarządzającej Ministerstwo Środowiska dokłada wszelkich starań, aby większość alokacji w ramach osi II była wdrażana w trybie konkursowym. Niemniej jednak wśród planowanych do realizacji działań są takie obszary, w przypadku których wyłącznie instytucje publiczne mają prawo do sprawowania nadzoru nad takimi terenami i podejmowania na nich jakichkolwiek działań. Oznacza to w praktyce, że w przypadku sporej części kraju jest tylko jeden beneficjent, uprawniony do podejmowania stosownych działań i nie ma uzasadnienia dla organizowania naborów w trybie konkursowym.

Pani Dyrektor bardzo podziękowała za wszystkie uwagi zgłoszone do kryteriów – nie było ich dużo – z 31 zgłoszonych aż 21 zostało uwzględnionych. W przypadku uwag nieuwzględnionych miały one w dużej mierze charakter pytań i wątpliwości, które udało się rozstrzygnąć dzięki przedstawieniu dodatkowych wyjaśnień.

Następnie **Pani Dyrektor** przedstawiła planowane do poddania pod głosowanie projekty kryteriów wyboru projektów dla następujących typów projektów w ramach działania 2.1:

- ☐ Opracowanie i aktualizacja dokumentów strategicznych/planistycznych (podtyp: Przygotowanie lub aktualizacja planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców);
- ☐ Wsparcie ponadregionalnych systemów małej retencji;
- ☐ Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń;
- ☐ Wdrażanie metod obserwacji i zakupy sprzętu w celu usprawnienia systemu monitoringu środowiska.

Pierwszy zestaw kryteriów dedykowany jest projektowi dotyczącemu przygotowaniu planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. Projekt ma objąć swoim zakresem przygotowanie dla wszystkich lub prawie wszystkich dużych miast w Polsce planów adaptacji do zmian klimatu, co stanowi spore wyzwanie. Opracowanie tych dokumentów w chwili obecnej nie stanowi obowiązku, natomiast, mając na uwadze obserwowane w ostatnich latach nasilenie się zjawisk ekstremalnych, jest niezwykle pożądane, w szczególności dla miast dużych. Ma to również znaczenie dla planowania przestrzennego oraz osiągnięcia wskaźników ustanowionych w dokumencie strategicznym dla obszaru adaptacji, jakim jest Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020.

Mając na uwadze powyższe, Ministerstwo Środowiska zdecydowało się pomóc samorządom miejskim w przygotowaniu takich dokumentów. W tym właśnie celu podjęto decyzję o realizacji jednego, kompleksowego projektu pozakonkursowego, który będzie realizowany przez Ministerstwo Środowiska w bardzo szerokim partnerstwie z udziałem miast. Co więcej projekt ten będzie stanowił swojego rodzaju kontynuację współpracy Ministerstwa Środowiska z Instytutem na rzecz Ekorozwoju, który realizuje aktualnie finansowany ze środków LIFE projekt dla miasta Warszawa. Jednym z efektów ww. projektu będzie m.in. przygotowanie wspólnych metodyk i wytycznych do tworzenia planów adaptacji, które zostaną wykorzystane właśnie w projekcie pozakonkursowym realizowanym przez Ministerstwo Środowiska. Realizacja projektu przez jeden podmiot pozwoli na zapewnienie odpowiedniej jakości oraz właściwego zakresu opracowań, a także jednolitej metodologii. Zgodnie ze zgłoszonymi przez Członków KM sugestiami przedstawione do głosowania kryteria dla przedmiotowego projektu zostały w pewnym stopniu zmodyfikowane, m.in. przeniesiono do kryteriów formalnych kryterium mające zapewnić odpowiednią wartość merytoryczną planów adaptacji.

Kolejny obszar – wsparcie ponadregionalnych systemów małej retencji, jest to kontynuacja wdrażanych w perspektywie finansowej 2007-2013 projektów realizowanych przez Lasy Państwowe, które to projekty są wskazywane zarówno na gruncie krajowym jak i europejskim jako najlepsze praktyki i wzór do naśladowania. W obecnej perspektywie podjęto decyzję o podziale projektu na 2 odrębne projekty – retencji nizinnej i retencji górskiej. Przedmiotowy obszar jest właśnie jednym z przykładów, w przypadku których istnieje wyłącznie jeden beneficjent, który ma wyłączne prawo do sprawowania nadzoru nad takimi terenami i podejmowania na nich jakichkolwiek działań. Nie jest możliwe, aby inny beneficjent na terenie Lasów Państwowych realizował swoje projekty. Niemniej projekty te były bardzo szeroko dyskutowane zarówno w kraju i zagranicą i nie wydają się być kontrowersyjne. Odnosząc się do sugestii i propozycji Członków KM, **Pani Dyrektor** poinformowała, że Ministerstwo rozważało możliwość wdrażania pojedynczych, rozdrobnionych projektów wybieranych w trybie konkursowym, które realizowane miałyby być przez Nadleśnictwa. Niemniej jednak spowodowałoby to nieuzasadnioną konkurencję pomiędzy Nadleśnictwami, które przecież wszystkie są jednostkami Lasów Państwowych. Dodatkowo znacznie zwiększone zostałyby koszty przygotowania dokumentacji, gdyż każde Nadleśnictwo musiałoby przygotować odrębny wniosek aplikacyjny. Ponadto realizacja projektu przez jeden, doświadczony podmiot pozwoli na odpowiednie przygotowanie projektów (m.in.

poprzez kompleksową weryfikację merytoryczną zgłoszonych obiektów) i efektywny nadzór merytoryczny na etapie realizacji projektów.

Kolejny zestaw kryteriów – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń, dedykowany jest projektom realizowanym przez Państwową Straż Pożarną (kontynuacja projektów realizowanych w perspektywie 2007-2013). Nie jest jeszcze ostatecznie rozstrzygnięte, ile dokładnie będzie realizowanych projektów. Głównym celem tych projektów jest dążenie do osiągnięcia wskaźników interwencji, wyznaczonych na poziomie europejskim.

Ostatni zestaw kryteriów – wdrażanie metod obserwacji i zakupy sprzętu w celu usprawnienia systemu monitoringu środowiska, dedykowany jest projektom Inspekcji Ochrony Środowiska, która będzie wspierana za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska. **Pani Dyrektor** przypomniała, że właściwe zarządzanie środowiskiem (w wielu aspektach – zarówno stanu powietrza jak i wymaganego przez Ramową Dyrektywę Wodną odpowiedniego stanu wód) wymaga pozyskania wiarygodnych informacji na temat jego stanu. Na koniec Pani Dyrektor nawiązując do szczegółowych informacji i wyjaśnień przedstawionych w trakcie prezentowania kryteriów dla poszczególnych typów projektów jeszcze raz ogólnie odniosła się do nieuwzględnionych uwag.

Następnie **Pani Dyrektor Wierzbicka** zachęciła do zadawania pytań w odniesieniu do wymienionych propozycji kryteriów wyboru projektów.

Pani Magdalena Nowicka zapytała, czy w Programie Operacyjnym jest wskazane, że działania dotyczące ponadregionalnych systemów małej retencji dedykowane są Lasom Państwowym. **Pani Milena Zimoń, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych**, poinformowała, że w tekście Programu jest wskazane, że wsparcie projektów ponadregionalnych systemów małej retencji będzie stanowiło kontynuację projektów z zakresu małej retencji realizowanych w ramach POIiŚ 2007-2013.

Pani Marta Wiśniewska zgłosiła postulat dokonania korekty dodatkowego kryterium formalnego nr 14 Objętość retencionowanej wody (dotyczącego ponadregionalnych systemów małej retencji) wskazując, że wartość 2,1 mln m³ jest zdecydowanie za niska. W odpowiedzi **Pani Dyrektor Przyłuska** poinformowała, że nie ma konieczności dokonywania korekty kryterium, gdyż działanie to nie jest dedykowane budowie dużych zbiorników retencyjnych (kryteria dla tego typu działań będą przedstawione KM w późniejszym terminie) tylko niewielkich obiektów retencyjnych i wartość ta została oszacowana na podstawie fiszek zgłoszeniowych dla projektów Lasów Państwowych.

Pani Dyrektor Przyłuska zgłosiła również propozycję autokorekty technicznej w przypadku kryterium merytorycznego I stopnia nr 2 Liczba obiektów piętrzących wodę lub spowalniających jej odpływ.

Następnie głos zabrał **Pan Przemysław Kalinka, Przedstawiciel Komisji Europejskiej**, który podziękował za uwzględnienie większości zgłoszonych przez KE uwag. Poinformował, że rzeczywiście największe kontrowersje wydawał się wzbudzać przyjęty pozakonkursowy tryb wyboru projektów. Niemniej jednak, po przedstawieniu dodatkowych informacji w szczególności na temat uwarunkowań wdrażania i kształtu projektów dotyczących małej retencji jak i projektu adaptacyjnego dla miast, zasadnym wydaje się odstąpienie od trybu konkursowego.

9. Głosowanie nad przyjęciem uchwały zatwierdzającej kryteria wyboru projektów w ramach działania 2.1.

Następnie **Zastępca Przewodniczącego KM** poddała pod głosowanie Uchwałę nr 7/2015 KM POIiŚ 2014-2020 z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 2.1. Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Uchwała została przyjęta przez Członków KM i stanowi **załącznik nr 10** do niniejszego protokołu.

10. Przedstawienie projektu kryteriów wyboru projektów w ramach X osi priorytetowej

W następnej kolejności **Pani Joanna Urbańska, p.o. naczelnik Wydziału Systemu i Zarządzania Pomocą Techniczną w DPI, MliR** przedstawiła prezentację dot. kryteriów wyboru projektów pomocy technicznej POLiŚ (X. oś priorytetowa). Prezentacja stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu. IZ POLiŚ 2014-2020 opracowała 5 kryteriów formalnych oraz 7 kryteriów merytorycznych, które przygotowane zostały zgodnie z projektem Wytocznych w zakresie trybu wyboru projektów na lata 2014-2020. W celu ujednolicenia zasad wdrażania projektów pomocy technicznej w perspektywie finansowej 2014-2020 wszystkie kryteria formalne oraz 4 kryteria merytoryczne są spójne z kryteriami wyboru projektów opracowanymi przez IZ POPT. Natomiast dodatkowe kryteria merytoryczne wynikają ze specyfiki PT POLiŚ.

Następnie Pani Dyrektor Małgorzata Wierzbicka zwróciła się do Członków Komitetu o ewentualne uwagi/komentarze. **Przedstawiciel Komisji Europejskiej, Pan Patrick Amblard** nie zgłosił uwag do przedstawionych kryteriów, jednocześnie zaproponował aby Członkowie KM byli informowani o sposobie wykorzystania środków pomocy technicznej POLiŚ 2014-2020. Podkreślił, że istotne jest aby priorytetyzować działania finansowane w ramach pomocy technicznej biorąc pod uwagę zapotrzebowania w danym okresie wdrażania Programu. **Pani Małgorzata Wierzbicka** poinformowała, że informacje nt. sposobu wykorzystania pomocy technicznej są przedstawione w sprawozdaniach z realizacji Programu. Niemniej jeśli Członkowie KM wyrażą taką wolę, będą przygotowywane odrębne informacje nt. wykorzystania środków PT POLiŚ 2014-2020.

11. Głosowanie nad przyjęciem uchwały zatwierdzającej kryteria wyboru projektów w ramach X osi priorytetowej

Następnie **Zastępca Przewodniczącego KM** przeprowadziła głosowanie w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów pomocy technicznej POLiŚ 2014-2020. Uchwała nr 8/2015 została przyjęta i stanowi załącznik nr 11 do niniejszego protokołu.

12. Podsumowanie I posiedzenia KM POLiŚ 2014-2020

Pani Dyrektor Wierzbicka podziękowała za udział i zaangażowanie podczas posiedzenia i poinformowała, że kolejne posiedzenie KM odbędzie się w maju. Zaznaczyła, że bieżący rok będzie bardzo intensywny, jeśli chodzi o pracę KM, posiedzenia będą często się odbywały po to by sukcesywnie zatwierdzać poszczególne kryteria wyboru projektów.

Pan Nicola de Michelis ponownie podkreślił, jak ważna jest kwestia wyboru projektów, co potwierdzają również liczne dyskusje przeprowadzone podczas posiedzenia. Właściwie dobrane kryteria pozwolą wybrać odpowiednie projekty, które umożliwią zrealizowanie celów Programu. Nawiązał również do dwuletniego procesu negocjacji – umowy partnerstwa, programów operacyjnych i zaznaczył, że w tych dokumentach zostały określone główne zasady, z którymi powinien być zgodny SzOOP. Podziękował za przedłużenie terminu na zgłaszanie uwag do SzOOP i poprosił aby udostępniać dokumenty w terminach umożliwiających ich wnikliwą analizę. Podsumował spotkanie stwierdzeniem, że Program jest bardzo złożony i wymaga innowacyjnych rozwiązań by nim właściwie zarządzać.

Lista Członków, Zastępców Członków, Przedstawicieli KE oraz Obserwatorów, którzy uczestniczyli w I posiedzeniu KM POLiŚ 2014-2020:

Członkowie oraz Zastępcy Członków KM:

Strona rządowa		
1	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Waldemar Sługocki
2	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Małgorzata Wierzbicka
3	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Magdalena Jasińska
4	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Marek Kalupa
5	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Gabriela Popowicz
6	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Anna Sulińska-Wójcik
7	Ministerstwo Środowiska	Janusz Ostapiuk
8	Ministerstwo Środowiska	Aleksandra Przyłuska

9	Ministerstwo Zdrowia	Agnieszka Kister
10	Ministerstwo Zdrowia	Anna Goławska
11	Ministerstwo Finansów	Barbara Styczeń
12	Ministerstwo Finansów	Magdalena Rudnicka
13	Ministerstwo Gospodarki	Agnieszka Michalska
14	Ministerstwo Gospodarki	Marcin Janiak
15	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Karolina Tylus-Sowa
16	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Przemysław Niedźwiecki
17	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Paweł Szaciłło
18	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Małgorzata Grzegorzczak
19	Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych	Aleksandra Wosztł
20	Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych	Anna Zawila-Niedźwiecka
21	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Magdalena Nowicka
22	Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy	Maria Migdał
23	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Małgorzata Skucha
24	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Krzysztof Szczepański
25	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	Małgorzata Kuchna
26	Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	Magdalena Szymańska

Strona pozarządowa

26	Business Centre Club	Ryszard Pazdan
27	Business Centre Club	Marcin Tumanow
28	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Damian Strachota
29	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Krzysztof Kiszka
30	NSZZ "Solidarność"	Bogdan Kubiak
31	Konfederacja Lewiatan	Marzena Chmielewska
32	Związek Rzemiosła Polskiego	Andrzej Stępnikowski
33	Forum Związków Zawodowych	Jan Przywoźny
34	Krajowa Izba Gospodarcza	Józef Marek Kowalczyk
35	Krajowa Izba Gospodarcza	Krzysztof Kawczyński
36	Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich	Anna Dobrowolska
37	Fundacja WWF Polska	Tobiasz Adamczewski
38	Fundacja WWF Polska	Julia Krzyszkowska
39	Centrum Zrównoważonego Transportu	Krzysztof Rytel
40	Centrum Zrównoważonego Transportu	Marta Wiśniewska
41	SISKOM – Stowarzyszenie Integracji Stołecznej Komunikacji	Jakub Krzysztof Adamski
42	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	Joanna Furmaga
43	Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP	Renata Cybor

Strona samorządowa

44	Związek Gmin Wiejskich RP	Paweł Tomczak
45	Unia Metropolii Polskich	Maciej Fijałkowski
46	Związek Miast Polskich	Henryk Zaguła
47	Związek Miast Polskich	Katarzyna Jurczak-Kłoczek
48	Związek Powiatów Polskich	Jarosław Komża

Przedstawiciele Komisji Europejskiej

1	Komisja Europejska	Nicola De Michelis
---	--------------------	--------------------

2	Komisja Europejska	Patrick Amblard
3	Komisja Europejska	Justyna Podralska
4	Komisja Europejska	Karolina Dybowska
5	Komisja Europejska	Przemysław Kalinka

Obserwatorzy

1	Ministerstwo Finansów	Agata Adamowicz
2	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Iwona Czajkowska
3	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Sławomir Kaźmierczak
4	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Edyta Kracoń
5	Związek Banków Polskich	Arkadiusz Lewicki
6	GDDKiA	Monika Milwicz
7	Izba Gospodarcza Gazownictwa	Michał Szpila
8	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Sylwester Zajac
9	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Monika Woźniak Rokita
10	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju	Justyna Wilde

Załączniki:

1. Prezentacja IZ POLiŚ 2014-2020 (w tym prezentacja dot. kryteriów wyboru projektów pomocy technicznej POLiŚ);
2. **Uchwała nr 1/2015** w sprawie przyjęcia Regulaminu Komitetu Monitorującego Program Operacyjny infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
3. **Uchwała nr 2/2015** w sprawie przyjęcia horyzontalnych formalnych kryteriów wyboru projektów dla osi I-IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
4. **Uchwała nr 3/2015** w sprawie przyjęcia horyzontalnych merytorycznych I stopnia kryteriów wyboru projektów dla osi I-IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
5. **Uchwała nr 4/2015** w sprawie przyjęcia horyzontalnych merytorycznych II stopnia kryteriów wyboru projektów dla osi I-IX Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
6. Prezentacja propozycji kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach osi priorytetowej I;
7. **Uchwała nr 5/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla poddziałania 1.3.1. Wsparcie efektywności energetycznej w budynkach publicznych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
8. **Uchwała nr 6/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru dla projektu w ramach poddziałania 1.3.3., pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;
9. Prezentacja proponowanych kryteriów wyboru projektów dla działania 2.1
10. **Uchwała nr 7/2015** w sprawie przyjęcia sektorowych kryteriów wyboru projektów dla wybranych typów projektów w ramach działania 2.1. Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;

11. **Uchwała nr 8/2015** w sprawie przyjęcia kryteriów wyboru projektów dla działania 10.1 Pomoc Techniczna Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 wraz z załącznikiem;

Akceptował: Pan Waldemar Sługocki, Sekretarz Stanu w MliR

Przewodniczący Komitetu Monitorującego POIiŚ 2014-2020